

Predmet: Čuška/Qyshk (Toplica Miladinović i dr.)
Broj predmeta : K.Po2 48/2010

Glavni pretres: 28.03.2011.

Izveštaj: Nataša Kandić, Mustafa Radoniqi i Slavica Jovanović, punomoćnici oštećenih

Ispitivanje svedoka-oštećenog Erzena Lushija

U maju 1999. godine imao je 17 godina i sa porodicom je živeo u selu Čuška/Qyshk. U ranim jutarnjim časovima 14.05.2011. godine, čuli su pucnjavu i videli kuće u plamenu. Napustili su kuću i sa ostalim meštanima sela našli se u blizini kuća porodice Gashi. Ubrzo su do tog mesta došli pripadnici srpskih snaga, koji su na glavama nosili maske ili su im lica bila namazana crnom bojom. Naredili su da se muškarci razdvoje od žena i dece i da iz džepova izvade sav novac koji imaju i stave ispred sebe. Svedoku su naredili da iz odloženog novca pokupi nemačke marke. Tom prilikom je u torbi koju su mu vojnici dali sakupio oko 20.000 DM i ostavio je pored nekog ranca i druge torbe. Nakon što su oduzeli novac, pripadnici srpskih snaga su muškarce razdvojili u tri grupe od oko 12-13 osoba i grupu, među kojima je bio i svedok, odveli u kuću Ajeta Gashija, gde su tražili da ponovo predaju novac ukoliko su nešto zadržali. Neko od srpskih vojnika naredio mu je da pređe u dvorište Hakija Gashija, gde su bile žene i deca od kojih su vojnici takođe oduzeli novac i dragocenosti. Vojnik sa garežom na licu pitao ga je ko mu je dozvolio da pređe u to dvorište, da li je njegova majka tu i koja je njegova kuća. Nakon što je odgovorio da njegova majka nije tu i pokazao svoju kuću koja je bila u plamenu, vojnik ga je odgurnuo i rekao mu da ide kod majke. Drugi vojnik sa maskom na licu, Qaushu Lushiju naredio je da doveze i preda mu svoj auto i da će mu u suprotnom ubiti sina. Svedoka i Qausha Lushija do njihovih kuća sproveo je vojnik koji je rekao da se zove Boban. Svedoku je naredio da poveze traktor i svoju porodicu. U delu sela gde živi porodica Gashi stvorila se velika gužva jer je bilo mnogo traktora sa ženama i decom. Vojnici su im rekli da idu u pravcu granice sa Albanijom. Išli su do magistralnog puta koji iz pravca Prištine/Pristinë vodi do fabrike akumulatora, a od sela do tog mesta pratio ih je optuženi Radoslav Brnović. Ubrzo su im srpski vojnici naredili da se vrate u selo. Nekoliko sati proveli su u selu, ne znajući šta je sa muškarcima, nakon čega su vojnici došli iz Zahaća/Zahaq i Plavljana/Pavlan i naredili im da ponovo krenu u pravcu granice sa Albanijom, a nakon dva-tri sata ponovo su im naredili da se vrate kućama. Tek sutradan su saznali da su muškarci, među kojima su bili i njegov otac Osman Ljushi i stric Sahadin Lushi, ubijeni. Ubijeno je još sedmorica njegovih rođaka, braća Abdullah Lushi, Uk Lushi, Xhafer Lushi, Ramiz Lushi, Skender Lushi, Qaush Lushi i njegov sin Arijan Lushi. Njegov otac ubijen je u kući Azema Gashija.

Vojnici su se kretali vojnim džipom na kome je bila antena i iz koga su komunicirali radio-vezom, nekim ručnim aparatom.

Svedok-oštećeni je na mapi sela Čuška/Qyshk pokazao kuće Saita Gashija, Azema Gashija i Deme Gashija, u kojima su srpski vojnici streljali muškarce.

Tokom tog događaja video je optuženog Srećka Popovića, koji je imao kraću bradu i kome tada nije znao ime. Optuženi Popović je sa ostalim vojnicima komunicirao na način iz koga se moglo zaključiti da im je nadređeni.

Svedoku-oštećenom su pokazane fotografije. Za neke od njih na kojima je optuženi Srećko Popović, rekao je da su snimljene u selu Čuška/Qyshk.

Pitanja zamenika tužioca

Pripadnici srpskih snaga su nosili uglavnom maskirne vojne uniforme, a bilo je i onih u policijskim uniformama. Vojnici su muškarce od žena i dece razdvojili gurajući ih i udarajući puškama, vičući i pucajući iz pušaka u vazduh. Optuženog Brnovića je video kada je, u koloni traktora, izašao na magistralni put.

Pitanja branilaca optuženih

Džip kojim su se kretali vojnici video je u blizini groblja. Vojnici su tokom događaja u selu s vremena na vreme ulazili u vozilo i odatle komunicirali radio-vezom. Noć između 14. i 15.05.1999. godine proveli su u maloj pomoćnoj prostoriji u dvorištu, koja nije izgorela u požaru. Nakon povratka u selo videli su zapaljene kuće, a za ubistvo muškaraca saznali su tek sutradan od muškaraca koji su preživeli streljanje. Posmrtni ostaci ubijenih muškaraca, koji su većinom bili izgoreli, sahranjeni su u zajedničkoj grobnici. Nakon sahrane, pronašli su više sitnijih kostiju i telesnih ostataka ubijenih, koje nisu uspeli da sahrane. Istoga dana, na drugom kraju sela ubijeni su Ibrahim Gashi, Rasim Rama, Hasan Čeku i Kadri Čeku, o čemu je on saznao par dana nakon toga. Čuo je da je Qaush Lushi vojnicima dao veći iznos novca kako bi pošteđeli život njegovom sinu. Optuženog Brnovića upoznao je nekoliko meseci pre toga. On je nešto naredio meštanima koji su bili na traktorima ispred njih, nakon čega su se oni odmah vratili u selo. Pretpostavlja da je taj optuženi izdao naredbu za vraćanje u selo. Srpski vojnici su pucali u automobil njegovog rođaka Qausha Ljushija i zapalili ga. Pripadnici srpskih oružanih snaga dolazili su u selo Čuška/Qyshk 17.04.1999. godine, kada su od nekog meštana sela oduzeli auto marke BMW. Ime optuženog Srećka Popovića saznao je tokom 1999. godine iz natpisa u novinama. Njegove fotografije video je u novinama i na internetu.

Pitanja punomoćnika oštećenih

Na pitanje punomoćnika oštećenih Mustafe Radoniqi, kaže da je tog dana postojala velika mogućnost da i sam bude ubijen, ali da se to čistom srećom nije desilo. Deo sela pod nazivom *Lug* nalazi se u blizini kuća familija Kelmendi i škole. Učestvovao je u sahranjivanju posmrtnih ostataka ubijenih muškaraca, od kojih su članovi porodica neke prepoznali po ličnim karakteristikama, odeći, obući ili predmetima koje su u trenutku ubistva imali kod sebe.

Arijan Ljushi, sin Qausha Lushija, bio je u dvorištu Gashija, a kasnije je ubijen u kući Saita i Hazira Gashija. Nakon nekoliko sati po povratku u selo, srpski vojnici koji su u međuvremenu bili u selima Zahać/Zahaq i Plavljane/Pavlan, vratili su se u selo i naredili im da se priključe koloni meštana iz ta dva sela. Nakon što su otišli do fabrike akumulatora, vojnici su im naredili da se ponovo vrate u selo. Na punktu kod fabrike akumulatora, gde je kolona traktora zaustavljena dva puta, bili su i vojnici i policajci. Na tom mestu su srpski vojnici tukli neke mladiće.